

PAPER DETAILS

TITLE: Plickers ile 7. Sınıf Öğrencilerine Atasözü ve Deyim Öğretimi

AUTHORS: Burhan Özçelik, Hüseyin Özçakmak

PAGES: 391-410

ORIGINAL PDF URL: <https://www.anadiliegitimi.com/tr/download/article-file/4524264>

Plickers ile 7. Sınıf Öğrencilerine Atasözü ve Deyim Öğretimi*

Burhan ÖZÇELİK**
Hüseyin ÖZÇAKMAK***

Öz

Bu araştırmanın amacı, atasözü ve deyimlerin Plickers uygulaması ile öğretilmesi ve değerlendirilmesidir. Tarama modelinde yapılan araştırmanın çalışma grubunu, 2023-2024 eğitim ve öğretim yılında Hatay'ın Antakya ilçesinde bulunan bir devlet ortaokulunun 7. sınıfında okuyan 17 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma verileri, Kişisel Bilgi Formu, Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu, Atasözü Başarı Testi ve Deyim Başarı Testi ile toplanmış, IBM SPSS 25 programıyla çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda, öğrencilerin Plickers ile gerçekleştirilen deyim öğretiminde atasözlerine göre daha başarılı olduğu anlaşılmıştır. Öğrencilerin okuma alışkanlığı düzeyleri, Türkçe ders notu ve son bir yıl içinde okuduğu kitap sayısı ile atasözleri ve deyim başarılarının arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Araştırmada cinsiyet, baba ve anne mezuniyet kademesi ile aile gelir düzeyi değişkenleri açısından anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Öğrencilerin çoğu (f=15) Plickers uygulamasıyla atasözleri ve deyimlerin öğretimini, geleneksel ders anlatıma göre daha iyi ve eğlenceli bulmuştur. Öğrencilerin tamamına yakını (f=16) Plickers'in diğer derslerde kullanılabileceği görüşünü savunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Atasözü öğretimi, deyim öğretimi, web 2.0 araçları, Plickers, öğrenci görüşü

Teaching Proverbs and Idioms to 7th Grade Students with Plickers

Abstract

The aim of this research was to examine the use of the Plickers application in teaching and evaluating the proverbs and idioms in terms of various variables. The study group of the research conducted in the scanning model consisted of 17 students studying in the 7th grade of a state secondary school in the Antakya district of Hatay in the 2023-2024 academic year. The data were collected via Personal Information Form, Semi-Structured Interview Form, Proverb Achievement Test and Idiom Achievement Test and analyzed with the help of IBM SPSS 25 package program. As a result of the study, it was determined that the students were more successful in learning idioms than proverbs by using Plickers. It was determined that there was a positive and significant relationship between students' proverbs and idioms success and the students' reading habit levels, Turkish course grad, the number of books students read in the last year. There was no significant difference between the variables of gender, the school grade the father graduated from, the school grade the mother graduated from, and the average monthly income level of the family. A large portion of the students stated that they found the teaching of proverbs and idioms better and more enjoyable with the Plickers application compared to the traditional lesson process (f=15). It was observed that almost all the students stated that Plickers could be used in other courses (f=16).

Keywords: Proverb teaching, idiom teaching, web 2.0 tools, Plickers, student opinion

* Çalışmada, 2. yazar danışmanlığında 1. yazar tarafından hazırlanan "Plickers Uygulamasıyla 7. Sınıf Türkçe Dersinde Atasözü ve Deyim Öğretimi" adlı yüksek lisans tezinin verileri kullanılmıştır.

** Türkçe Öğretmeni, Çökek Ortaokulu, Hatay, burhan_881@hotmail.com, ORCID: orcid.org/0009-0002-5535-0369

*** Doç. Dr., Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, Hatay, h.ozcakmak@mku.edu.tr, ORCID: orcid.org/0000-0001-8579-5567

Giriş

Birbirine bağlı bilgisayar ağından oluşan internet araçlarının giderek yaygınlaşması, insanların bilgi paylaşımlarını kolaylaştıran bir zemin oluşturmıştır. Son yıllarda teknolojiye ortaya çıkan bu gelişmeler, kendini eğitim öğretim alanında da göstermiştir (Özçakmak, 2023, s. 79). Öyle ki bilişim teknolojilerinin eğitimde kullanımı dünya genelinde artmış, eğitimde kullanılan web araçları çeşitlenerek ülkemizde de öğretim sürecine dâhil edilmiştir. Son yıllarda Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülen FATİH Projesi, eğitim ve öğretimde fırsat eşitliği sağlayarak, eğitim ve öğretim süreçlerinin kalitesini ve etkinliğini artırmak, eğitimde kullanılan teknolojileri iyileştirmek ve çağa uygun şekilde düzenlemek, teknolojik araçların öğrenme ve öğretme faaliyetlerinde daha fazla kullanılmasını sağlamak için geliştirilmiş bir projedir (FATİH, 2012). Alkan'a göre (2005, s. 340), eğitim ve teknoloji arasında çok yönlü ilişkiler ağı vardır, teknolojik bir ortamda varlığını sürdüren insanın bu ortama uyum sağlayabilmesi için gerekli becerileri edinmesi, teknolojinin yarattığı yeni imkânlardan yararlanması teknoloji ve eğitim arasındaki ilişkiyle mümkündür.

Artan teknoloji araçlarına erişimin kolaylaşması, küçük yaşlarda bile teknoloji kullanımını yaygınlaştırabilmektedir. Bu nedenle, teknolojinin okul öncesi, ilkokul ve ortaokul öğrencileri tarafından kullanımına yönelik çalışmaların dikkate alınması gerekir. Önür ve Kozikoğlu (2020) ile Yıldız ve Akyel (2024 tarafından gerçekleştirilen çalışmalarda okul öncesi, ilkokul ve ortaokul öğrencilerinin teknoloji kullanım düzeylerinin yüksek olduğu ve zengin bir teknolojik çevrede yaşadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışmalar ışığında okul öncesinde çocukların, ilkokul ve ortaokuldaki öğrencilerin teknoloji kullanımında iyi bir düzeyde olduğu anlaşılmaktadır.

Öğrenme ortamlarına web 2.0 araçlarının dâhil edilmesinin öğrencilerin akademik başarılarına da katkı sağlayacağı söylenebilir. Web 2.0 araçları, sahip olduğu özellikler sayesinde öğretim ortamlarını zenginleştirmiştir. Web 2.0 araçlarının öğrenme sürecine etkisinin araştırıldığı çalışmalarda bu araçların öğrencilerin kendilerini ifade etme becerilerine katkıda bulunduğu ve öğrenme motivasyonunu artırdığı (Palaigeorgiou ve Grammatikopoulou, 2016), öğrencilerin öğrenimini destekleme ve geliştirmede zengin içerikler taşıdığı (Ajjan ve Hartshorne, 2008) belirlenmiştir.

Çalışma, internet erişimi konusunda sağladığı avantaj nedeniyle, web 2.0 sınav araçlarından Plickers uygulamasıyla yürütülmüştür. Plickers, öğretmen tarafından öğrencilerin başarısını ölçmek ve değerlendirmek için sınıf ortamında kullanılan web 2.0 sınav araçlarından biridir. Plickers'ın eğitim ortamında kullanımıyla ilgili yapılan çeşitli araştırmalarda Plickers'la ilgili olumlu sonuçlara ulaşıldığı görülmüştür. Demirkan, Gürışık ve Akın (2017) tarafından yapılan araştırmada, sınıf öğretmenlerinin çoğunun, Plickers'ı farklı ve faydalı bulduğu, anında dönüt imkânı sağlama, pratik olma ve zaman kazandırma gibi özelliklerini beğendiği belirlenmiştir. Baca (2022) Türkçe dersinde Plickers uygulanarak soru çözümünün başarıyı artırdığı, Plickers'ın soru çözümünü kolaylaştırıp eğlenceli hâle getirdiği, öğrencilerin dikkatlerini artırdığı sonucuna ulaşmıştır. Nitekim Demirkan, Gürışık ve Akın'ın (2017) araştırmasında, öğrencilerin Plickers'ı oyun gibi görüp onların derse katılımını artıracağına dair sınıf öğretmeni görüşleri belirlenmiştir.

6 Şubat Kahramanmaraş depremlerinden dolayı internet altyapısında ciddi sorunlar oluşmuş ve internet hizmeti kısıtlı şekilde verilmiştir. Yapılan çalışmalarda bölgede bulunan öğretmenlerin, günlük hayatta internete bağlanma sorunu yaşadıkları, sınıftaki akıllı tahtaları verimli şekilde kullanamadıkları tespit edilmiştir (Marangoz ve İzci, 2023, s. 15; Polat ve Sarıçam, 2024). Çalışmanın yürütüldüğü Hatay ili de bu durumdan en çok etkilenen iller arasında yer almıştır. Çalışmanın yapıldığı okul, konteyner sınıflardan oluştuğu için bu okulda sabit internet hizmeti bulunmamaktadır. Bu nedenle çalışmada Plickers uygulaması kullanılmıştır. Yapılan ön uygulamada öğrenci motivasyonunun üst düzeyde olduğu ve Plickers uygulaması sırasında, ölçme ve değerlendirmeyi etkileyecek internet kaynaklı herhangi bir sorunla karşılaşmadığı, uygulamanın düşük internet hızında bile kullanılabildiği görülmüştür.

Çalışmada deyim ve atasözünün Plickers ölçme aracı ile öğretilmesi amaçlanmıştır. Atasözleri ve deyimler ana dili öğretiminin vazgeçilmez parçasıdır. Dilin etkili kullanımı açısından sağladığı üstünlük göz önünde bulundurulduğunda atasözü ve deyim öğretimi oldukça önemlidir. Ana dili öğrenen bireylerde edinilen atasözü ve deyimlerin sayısı bireye dil kullanımında üstünlük sağlar. Bu yönüyle, öğrencilerin Türkçe derslerinde atasözleri ve deyimlerin edinimi ve aktif kullanımı önemli bir

yere sahiptir. Deyimler dili konuşan topluluğun anlatımdaki gücünü ve başarısını, benzetmeye, nükteye olan eğilimini ortaya koyan önemli öğelerken (Aksan, 1999, s. 91), atasözleri, Türk dilini konuşan ve yazanların sıklıkla kullandığı cümle yapılarını ve Türk dilinin anlatım olanaklarını ortaya koyması bakımından önemli bir yere sahiptir (Altun, 2004, s. 79). Deyim ve atasözleri dilimizin önemli kültür taşıyıcısı görevinde olan unsurlarındandır.

Türkçe, deyim açısından çok zengin bir dildir. Bu zenginlik Türk insanının anlatımdaki gücünün ve başarısının bir kanıtıdır. Deyimlerin kısa ve mecaza dayanan anlatım ifadeleri oluşu, onların bir zekâ ürünü olduğunu da ortaya çıkarır. İnsanlar bu zekâ ürünü, dil bilgisi unsurlarını kullanarak etkin anlatım özelliğine ulaştırabilir. Ayrıca mecaza dayalı unsurların ve yan anlamların kullanıldığı deyimlerin anlatımda tercih edilmesi, soyut düşünebilme becerisi üzerinde etkilidir. Anlatımda deyimlere sıklıkla başvurulması, öğrencilerin dilsel ve bilişsel gelişimine katkı sağlar.

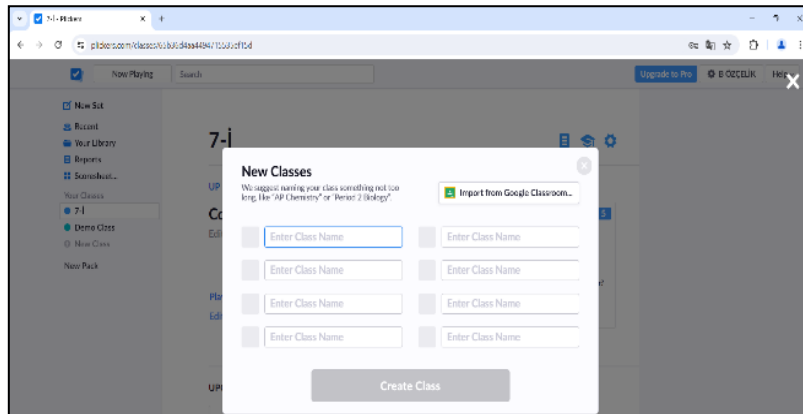
Atasözleri, günlük dil kullanımında en çok başvuru sözlerden oluşur; öğüt vermek, örnek göstermek, anlama güç katmak, düşüncelerimize kanıt bulmak, duygu ve düşüncelerin en kısa yoldan belirtilmesi için atasözlerinden yararlanılır (Baş, 2002, s. 62). Sözlü edebiyatın seçkin ürünlerinden biri olan atasözlerinden, Türkçe dersinde anlama ve anlatma becerilerini geliştirmek amacıyla yararlanılır. Söz ve yazının daha etkili hâle getirilebilmesi, uzun cümlelerle anlatılacak düşünce ve anlatımların bir atasözü daha kısa yoldan ifade edilmesi de atasözlerinin fonksiyonları arasında yer alır (Göçer, 2010, s. 356).

Çalışmada, öğrencilerin atasözleri ve deyimlerin zengin anlatım olanaklarını keşfetmesi, sözcük hazinelerini zenginleştirmesi, millî duygu ve düşüncelerini güçlendirmesi önemsenmiştir. Atasözleri ve deyim öğretiminin etkili bir biçimde gerçekleştirilmesi için farklı bir öğretim yaklaşımı gerekmektedir. Derslerde kazandırılması planlanan bilgilerin; büyük oranda ders kitapları aracılığıyla, öğretmen merkezli bir şekilde öğretildiği, bu durumun, öğrencilerin sıkılmasına neden olduğu (Kulak ve Ayparçası, 2018, s. 2) dikkate alınınca, öğretmen odaklı dil öğretiminin hâlâ etkisini sürdürdüğü anlaşılmaktadır. Günümüz eğitiminde geleneksel anlatım yerine bilişim teknolojilerinin kullanımı dünya genelinde yaygınlaşmış, web araçlarının öğretim sürecine dâhil edilmesi ihtiyaç hâline gelmiştir.

Bu çalışmada atasözleri ve deyimlerin öğretimi, çağın ihtiyaçları ve öğrencilerin ilgilerini merkeze alan web 2.0 araçlarından Plickers ile gerçekleştirilmiştir. Gerçekleştirilen tanıtımda, Plickers'in öğrencilerin ilgisini çektiği, derse karşı öğrenci motivasyonunu artırdığı gözlemlenmiştir.

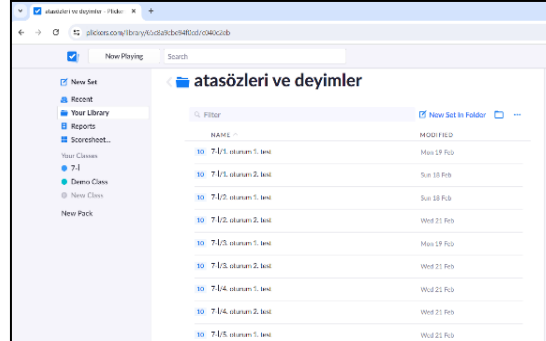
Çalışmanın bu kısmında, Plickers uygulamasının nasıl kullanılacağı görsellerle desteklenerek anlatılmıştır. Plickers uygulamasına www.plickers.com web sayfası üzerinden erişilmektedir. Üye işlemi bittikten sonra Plickers uygulamasının akıllı telefona yüklenmesi gerekir. Tarama işlemleri akıllı telefon üzerinden yapılmaktadır.

Siteye üye olup giriş yapıldıktan sonra "New Classes" sekmesinden sınıf listeleri oluşturulur. Öğrenciler, Öğrenci A, Öğrenci B şeklinde kodlanabilir. Plickers "New Classes" sekmesi Şekil 1'de gösterilmiştir.

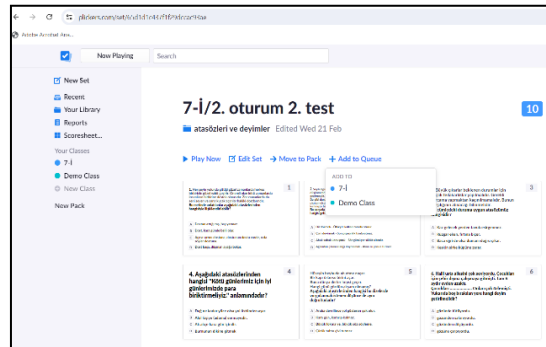

Şekil 1. Plickers Yeni Sınıfların Oluşturulması

Sınıf listelerinin oluşturulmasının ardından “Your Library” sekmesinde sorular hazırlanır. Picklers uygulamasında, sadece “çoktan seçmeli” ve “doğru-yanlış” olmak üzere iki farklı soru tipi bulunmaktadır. Hazırlanan sorular klasörler içine kaydedilir. Soruların kaydedilmesinin ardından sorular, “Add To Queue” seçeneği ile çözülmesi için istenilen sınıfa atanabilir. Picklers “Your Library (soru deposu)” sekmesi Şekil 2’de ve “Add to Queue (sıraya ekle)” sekmesi Şekil 3’te gösterilmiştir.

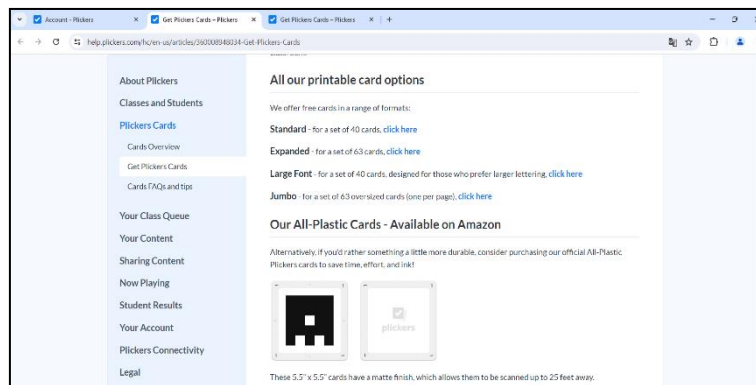

Şekil 1. Picklers Soru Deposu

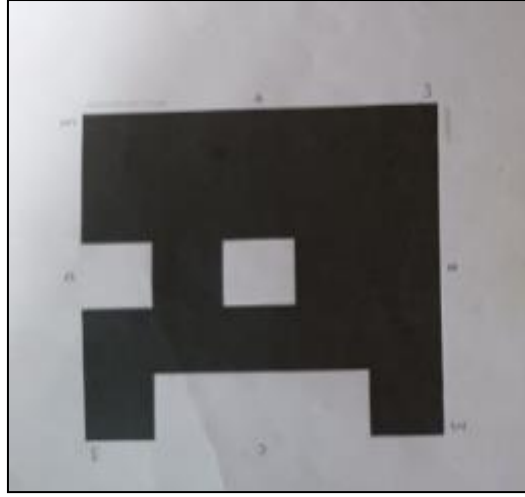

Şekil 2. Soruların Test Sırasına Eklenmesi

Her öğrenci için farklı bir karekod oluşturulur. Sitede sağ üst tarafta yer alan kullanıcı ismine tıklandıktan sonra açılan pencerede “Get Picklers Cards (Picklers kartlarını al)” seçeneğine tıklanır ve karekodların çıktısı alınabilir (Şekil 4). Üzerinde numaralar bulunan karekod kartları, her öğrenciye özel olarak atanır. Bütün uygulamalarda öğrenci aynı kartı kullanmalıdır. Kartların karışmasının önlenmesi için kartların arkasına tükenmez kalemle öğrenci kodu yazılabilir. Öğretmen, değiştirilmemesi için kartları uygulama sonunda toplayıp uygulama başında öğrencilere yeniden dağıtılabilir. Kartın dört kenarında A, B, C ve D seçenekleri vardır. Öğrenciler, her soru için, doğru olduğunu düşündüğü seçenek yukarı gelecek şekilde kartlarını kaldırmalıdır (Şekil 5).

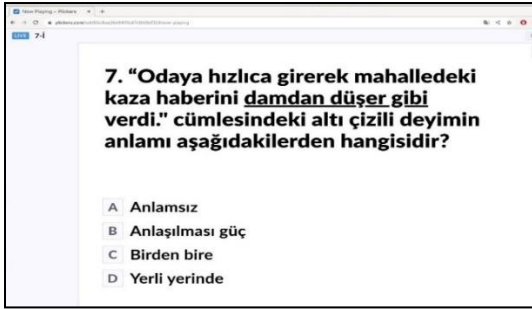

Şekil 3. Karekodların Oluşturulması

Şekil 4. Plickers Öğrenci Karekodu

Uygulamayı etkinleştirmek için akıllı tahtada Plickers uygulamasına giriş yapıp “Live View (canlı görünüm)” sekmesine gidip akıllı telefona yüklenmiş olan uygulamayı açmak gerekir. Telefondaki uygulamadan sınıf seçildikten sonra daha önceden çözülmesi için atanan sorular akıllı tahtada görüntülenir (Şekil 6). Öğrenciler doğru olduğunu düşündükleri yanıtı göre kartlarını yukarı kaldırarak gösterirler. Öğretmen, telefonda yüklü olan Plickers uygulamasıyla öğrenci kartlarını telefonun kamerasıyla Şekil 7’deki gibi taratır.

Şekil 5. Akıllı Tahta Ekranına Yansıtılan Soru

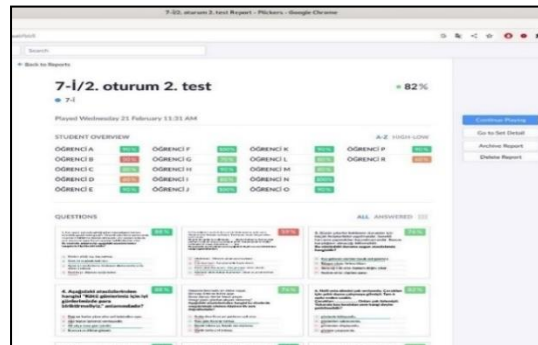

Şekil 6. Öğrencilerin Soruları Yanıtlaması

Tarama anında soruya doğru yanıt veren öğrenciler yeşil renkle, yanlış yanıt veren öğrenciler kırmızı renkle gösterilmektedir. Telefon ekranının sağ üst kısmında toplam öğrenci sayısı içinden kartları taranan öğrenci sayısı gösterilir. Akıllı telefon ekranından “Reveal Answer (seçeneği göster)” sekmesi tıklanarak hangi seçeneği kaç kişinin tercih ettiği, soruyu doğru kaç kişinin yanıtladığı görüntülenir (Şekil 8).

Şekil 7. Telefonda Alınan Ekran Görüntüsü

Şekil 8. Çözülen Testle İlgili Ekran Görüntüsü

Soru çözme işlemi bittikten sonra “Reports” (Raporlar) menüsünden çözülen testle ilgili Şekil 9’da görüldüğü gibi öğrencilerin soruların yüzde kaçını doğru çözdüğü, sorulara hangi yanıtı verdiğine dair rapor alınabilir. “Scoresheet (sonuç sayfası)” sekmesine tıklanarak sınıfın tümü veya öğrencilerin her biri için raporlar alınabilir.

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama teknikleri, veri toplama araçları ve verilerin analizinde kullanılan istatistiksel teknikler hakkında bilgi verilmiştir.

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, Plickers uygulamasının süreç değerlendirme aracı olarak atasözü ve deyim öğretiminde kullanımını incelemek amacıyla tarama modelinde yapılmış betimsel bir çalışmadır. Tarama modelleri geçmişte veya hâlen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırmalardır (Karasar, 2016). Tarama modellerinde araştırmaya katılan kişilerin düşünceleri, inançları ve geçmiş ya da şimdiki davranışları hakkında sorular sorulur (Kuş, 2003). Çalışmanın son aşamasında öğrencilerin atasözü ve deyim başarıları Plickers aracılığıyla ölçülmüştür.

Çalışma Grubu

Çalışma grubu, 2023-2024 eğitim ve öğretim yılında Hatay’ın merkez ilçesi Antakya’da yer alan bir devlet okulunun 7. sınıfında öğrenim gören 17 öğrenciden oluşmaktadır. Çalışma grubunun belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir örnekleme tekniği kullanılmıştır. Çalışma öncesinde, uygulama yapılacak kurumdan gerekli izin ve onaylar alınmıştır. Çalışmaya dâhil edilen 17 öğrencinin velilerinden onay formu alınmış, velileri tarafından izin verilen öğrencilerle görüşmeler yapılmıştır. Araştırmacı uygulamayı görev yaptığı devlet okulunda, derslerine girdiği sınıfta gerçekleştirmiştir. Çalışma, katılımcıların gönüllü olma ve istedikleri anda uygulamayı sonlandırma esaslarına göre yürütülmüştür. Çalışma grubunu oluşturan öğrencilere ilişkin bazı demografik bilgiler Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1.

Çalışma Grubundaki Öğrencilerin Demografik Bilgileri

Demografik Bilgi		N	%
Cinsiyet	kız	5	30
	erkek	12	70
Babanın Mezuniyeti	ilkokul	7	41
	ortaokul	7	41
	lise	2	12
	üniversite	1	6
Annenin Mezuniyeti	okuryazar değil	1	6
	ilkokul	6	35
	ortaokul	7	41
	lise	3	18
Ailenin Aylık Geliri	17.002 TL’den az	4	24
	17.002-35.000 TL arası	11	65
	35.001 TL ve üstü	2	11

Verilerin Toplanması

Çalışmanın nicel verileri Atasözü Başarı Testi ve Deyim Başarı Testi aracılığıyla, nitel veriler, yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmelerde, araştırmacı önceden planladığı soruları içeren görüşme formunu hazırlar. Görüşmenin akışına bağlı olarak alternatif ve sonda sorular sorabilir (Bogdan ve Biklen, 2007; Patton, 2002).

Çalışmada, öğretimin her aşaması (konu anlatımı, etkinlikler vb.) etkileşimli tahta üzerinden ve web 2.0 araçlarından Plickers uygulamasıyla yapılmıştır. 6 hafta süren uygulamanın ilk haftasında öğrencilere Plickers'ın kullanımı hakkında bilgi verilmiştir. 5 hafta (25 ders saati) boyunca önceden hazırlanan Atasözü Başarı Testi ve Deyim Başarı Testi, Plickers aracılığıyla uygulanmıştır. Beş haftalık süreçte, word dosyası hâlinde hazırlanan atasözü ve deyim materyali, Plickers ile etkileşimli tahta ekranına yansıtılarak öğretilmiştir.

Beş hafta boyunca her hafta atasözleriyle ilgili 5 sorudan oluşan iki test (toplam 10 soru) ve deyimlerle ilgili 5 sorudan oluşan iki test (toplam 10 soru) ikiye oturumda uygulanmıştır. İki oturum şeklinde uygulanmasının nedeni, Plickers uygulamasının demo sürümünün tek seferde en fazla 5 soru yüklemeye izin vermesidir. Beşinci haftanın sonunda atasözleriyle ilgili 50 soru MS Excel dosyasında birleştirilerek Atasözü Başarı Testi olarak belirlenmiştir. Yine aynı şekilde, beşinci haftanın sonunda 50 soru MS Excel dosyasında birleştirilmiş ve Deyim Başarı Testi olarak adlandırılmıştır. 5 haftalık uygulama sonrasında 5 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile öğrenci görüşleri alınmıştır.

Veri Toplama Araçları

Araştırma verilerinin toplanmasında, Kişisel Bilgi Formu, Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu, Atasözü Başarı Testi ve Deyim Başarı Testi veri toplama araçları kullanılmıştır. Araştırmacı tarafından hazırlanan Kişisel Bilgi Formu; cinsiyet, babanın mezun olduğu okul kademesi, annenin mezun olduğu okul kademesi, ailenin aylık ortalama gelir düzeyi, son bir yıl içinde okunan kitap sayısı, okuma alışkanlığı, Türkçe ders notu bilgilerini içermektedir.

Araştırmacı tarafından hazırlanan Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu soruları;

- derslerde mobil öğrenme araçlarının kullanımı,
- Plickers uygulamasının öğrencilerin derse katılımı konusundaki etkisi,
- Plickers uygulaması ile ders işleme sürecinde geliştirilmesi gereken yönler,
- geleneksel ders anlatıma göre Plickers ile atasözü ve deyim öğretiminin avantajları,
- Plickers uygulamasının başka derslerde kullanımı ile ilgili boyutlardan oluşmaktadır.

Atasözleri öğretim materyali ve başarı testi, ölçüt örnekleme ile belirlenen altı farklı kaynaktan derlenerek oluşturulmuştur. İlk aşamada 3 kitap, 2 yüksek lisans tezi ve 1 makaleden alınan atasözleri, bilgisayar ortamında MS Excel tablosunda birleştirilmiştir. İkinci aşamada kaynaklardan alınan ortak atasözleri ve bunların varyantları Excel listesinden çıkarılmıştır. Varyant kavramı aynı anlama gelen atasözleri ve deyimleri sınıflandırmak için kullanılır (Hatiboğlu, 1972, s. 185-187). Üçüncü aşamada kura yoluyla öğretim ve başarı testi aşamalarında kullanılacak 119 atasözü belirlenmiş, internet ortamındaki Güncel Türkçe Sözlük'ten yararlanılarak atasözlerinin doğru yazımları kontrol edilmiştir. Örneklem olarak belirlenen atasözlerine dair bilgiler Tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 2.

Atasözü Öğretiminde ve Testinde Kullanılan Atasözleri Sayısı

Yararlanılan Kaynağın Adı	Türü	Yazarı	Yılı	Atasözü Sayısı
Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü 1-2	Kitap	Ö. A. Aksoy	1993	23
Atabetü'l-Hakâyık'ta Geçen Atasözleri Üzerine İşlevsel Kurama Göre Bir Değerlendirme	Makale	M. Eren	2020	3
İlköğretim İçin Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü	Kitap	A. Püsküllüoğlu	2022	24
2020-2021 Eğitim Öğretim Yılı 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabındaki Metinlerde Yer Alan Deyimler, Atasözleri ve Birleşik Fiiller	Tez	D. Uygun Selimler	2022	9
Ortaokul Türkçe Ders Kitaplarında Geçen Atasözü ile Deyimlerin Tespit ve Sınıflandırılması	Tez	A. Karakurt	2023	33
Türk Atasözleri Sözlüğü	Kitap	B. Tezcan Aksu, H. Ş. Akalın, R. Toparlı	2023	27
Toplam				119

50 sorudan oluşan çoktan seçmeli Atasözü Başarı Testi, kura ile belirlenen 119 atasözünden yararlanılarak hazırlanmıştır. Hazırlanan soruların amaca uygunluğu konusunda derslerinde Plickers uygulamasını kullanan iki eğitimciden görüş alınmıştır. Bu uzman görüşleri doğrultusunda testlerdeki soruların seçeneklerindeki çeldirici sayısı gözden geçirilerek sorular daha anlaşılır hâle getirilmiş ve Atasözü Başarı Testi'ne son şekli verilmiştir.

Deyim öğretim materyali ve başarı testinin hazırlanmasında kullanılan deyimler ölçüt örnekleme ile belirlenen altı farklı kaynaktan derlenmiştir. İlk olarak, 3 kitap, 2 yüksek lisans tezi ve 1 makaleden alınan deyimler Excel tablosunda birleştirilmiştir. İkinci olarak, ortak deyimler ve varyantları listeden çıkarılmıştır. Üçüncü olarak, öğretim ve başarı testi aşamalarında kullanılacak 109 deyim kura yoluyla belirlenmiş, internet tabanlı Güncel Türkçe Sözlük'ten yararlanılarak deyimlerin doğru yazımları kontrol edilmiştir. Örneklem olarak belirlenen deyimlere ait bilgiler Tablo 3'te gösterilmiştir.

Tablo 3.

Deyim Öğretiminde ve Testinde Kullanılan Deyim Sayısı

Yararlanılan Kaynağın Adı	Türü	Yazarı	Yılı	Deyim Sayısı
Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü 1-2	Kitap	Ö. A. Aksoy	1993	3
Türkçe Deyimlerde Dil Farkındalığı ve İşlevsel Dil Kullanımı	Makale	B. Onan H. Özçakmak	2014	13
İlköğretim İçin Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü	Kitap	A. Püsküllüoğlu	2022	9
2020-2021 Eğitim Öğretim Yılı 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabındaki Metinlerde Yer Alan Deyimler, Atasözleri ve Birleşik Fiiller	Tez	D. Uygun Selimler	2022	4
Ortaokul Türkçe Ders Kitaplarında Geçen Atasözü ile Deyimlerin Tespit ve Sınıflandırılması	Tez	A. Karakurt	2023	45
Türk Atasözleri Sözlüğü	Kitap	B. Tezcan Aksu H. Ş. Akalın R. Toparlı	2023	35
Toplam				109

Kaynaklardan kura yoluyla seçilen 109 deyimden yararlanılarak çoktan seçmeli 50 sorudan oluşan Deyim Başarı Testi hazırlanmıştır. Hazırlanan testteki soruların istenen amaca uygunluğuna dair iki alan uzmanından ve derslerinde Plickers uygulamasını kullanan iki eğitimciden görüş alınmıştır. Bu uzman görüşleri doğrultusunda testlerdeki bazı soruların seçeneklerindeki çeldirici sayısı artırılmış, sorular daha anlaşılır biçimde düzenlenerek nihai Deyim Başarı Testi elde edilmiştir.

Verilerin Analizi

Atasözü Başarı Testi ve Deyim Başarı Testi'nden alınan veriler SPSS 25.0 istatistik programı kullanılarak analiz edilmiştir. Atasözü ve Deyim Başarı Testlerindeki sonuçların parametrik analize tabi olup olmadığının anlaşılması amacıyla veriler üzerinde normallik testleri uygulanmıştır. Yapılan analiz sonrasında Atasözü ve Deyim Başarı Testi verilerinin çarpıklık ve basıklık değerleri “-1.5, +1.5” arasında kaldığı için verilerin normal dağıldığı sonucuna ulaşılmıştır (Tabachnick ve Fidell, 2013, s. 79). Bu doğrultuda yüzde, frekans, ortalama vb. betimsel analizlerin yanı sıra, parametrik analizler kullanılmıştır. Çalışma cinsiyet değişkeni için bağımsız örneklem T-Testi; anne ve babanın mezun olduğu okul kademesi, ailenin aylık ortalama gelir düzeyi, son bir yıl içinde okunan kitap sayısı, okuma alışkanlığı ile Türkçe ders notu değişkenleri için Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) uygulanmıştır. Tek yönlü varyans analizi sonucunda ortaya çıkan farklılığın kaynağını ortaya koymak için Post-Hoc analizleri gerçekleştirilmiştir. Ayrıca Atasözü Başarı Testi ve Deyim Başarı Testi puanları ile okunan kitap sayısı ve Türkçe ders notu arasındaki ilişki Pearson korelasyon analizi ile çözümlenmiştir.

Geçerlik ve Güvenirlik

Araştırmacı tarafından hazırlanan Atasözü Başarı Testi ve Deyim Başarı Testi'nde yer alan çoktan seçmeli soruların amaca uygunluğunu sağlamak için iki alan uzmanı ile derslerinde Plickers

uygulamasını kullanan iki eğitimciden görüş alınmıştır. Bu görüşler doğrultusunda testlerdeki bazı sorular gözden geçirilmiştir. Yine uzman görüşleri doğrultusunda yarı yapılandırılmış görüşme formunda yer alan bazı sorular, yönlendirme içerme veya kısa yanıtlar gerektirmeleri sebebiyle yeniden düzenlenmiştir. Güvenirliliği sağlamak amacıyla, Atasözü Başarı Testi ve Deyim Başarı Testi soruları araştırmacı dışında bir alan uzmanı tarafından da kontrol edilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formunda verilen cevaplar kategorilere ayrılmıştır. Bu cevaplar çözümlenerek kodlara ulaşılmıştır. Kodlamalarda araştırma sorularıyla olan iç ve dış tutarlılık göz önünde bulundurulmuştur. Yarı yapılandırılmış görüşme formunda elde edilen veriler tablolastırılarak sunulmuştur. Miles ve Huberman (1994), veri sunumu için çizelgeler ve grafikler yapılmasının, verileri görünür kılma ve kavramlaştırmada kolaylık sağlayacağını belirtmiştir. Görüşme formunu tamamlamaları için katılımcılara yeterince süre tanınmış, yanıtlama sırasında herhangi bir müdahale edilmemiştir. Alıntılar verilirken öğrenciler “A, B, C ...” şeklinde kodlanarak araştırma etiğine uyulmuştur.

Araştırma ve Yayın Etiği

Bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbirisi gerçekleştirilmemiştir.

Etik Kurul İzni

Kurul adı= Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Rektörlüğü Sosyal ve Beşerî Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu Başkanlığı

Karar tarihi= 14/12/2023

Belge sayı numarası= E-21817443-050.99-333074

Bulgular

Bu bölümde araştırmanın nitel ve nicel verilerine dair analiz sonuçları yer almaktadır. Öğrencilerin Atasözü Başarı Testi puanları ile Deyim Başarı Testi puanlarına ait bağımlı gruplar t-testi sonucu Tablo 4’te gösterilmiştir.

Tablo 4.

Öğrencilerin Atasözü ve Deyim Başarılarının Bağımlı Gruplar T-testi Sonuçları

Test türü	N	$\bar{X}$	ss	t	p
Atasözü Başarı Testi	17	3,64	,63350	-7,499	,000
Deyim Başarı Testi	17	4,29	,72152		

Tablo 4’te görüldüğü üzere, yapılan bağımlı gruplar t-testi sonucuna göre öğrencilerin Plickers kullanılarak gerçekleştirilen deyim testinde daha başarılı olduğu anlaşılmaktadır. Atasözü ve Deyim Başarı Testi puanlarının cinsiyet değişkenine yönelik bağımsız örneklem t-testi sonucu Tablo 5’te sunulmuştur.

Tablo 5.

Atasözü Başarı Testi Puanının Cinsiyet Değişkenine Göre Analizi

	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	ss	t	p
Atasözü Başarı Testi	Kız	5	3,86	,46	1,081	,302
	Erkek	12	3,55	,69		
Deyim Başarı Testi	Kız	5	4,59	,31	1,058	,307
	Erkek	12	4,17	,82		

Tablo 5 incelendiğinde, öğrencilerin Atasözü ve Deyim Başarı Testi puanları ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunmadığı anlaşılmaktadır. Öğrencilerin anne ve babalarının mezuniyet değişkenine ait betimsel verilerle Atasözü Başarı Testi puanlarının ANOVA analiz sonucu

Tablo 6’da gösterilmiştir.

Tablo 6.

Atasözü Başarı Testi Puanının Anne ve Babanın Mezun Olduğu Okul Kademesine Göre Analizi

	Anne Mzn.	N	$\bar{X}$	ss	Varyans	Kare	Sd	Kare	F	p	Fark
						Top.		Ort.			
Atasözü Başarı Testi	Mezun değil	1	3,30	-	G. arası	,247	3	,082	,173	,913	Yok
	İlkokul	6	3,77	,53	G. içi	6,174	13	,475			
	Ortaokul	7	3,63	,54	Toplam	6,421	16				
	Lise	3	3,53	1,22							
	Toplam	17	3,64	,63							
	Baba Mzn.	N	$\bar{X}$	ss	Varyans	Kare	Sd	Kare	F	p	Fark
Deyim Başarı Testi	İlkokul	7	3,41	,68	G. arası	1,344	3	,448	1,147	,367	Yok
	Ortaokul	7	3,68	,62	G. içi	5,077	13	,391			
	Lise	2	3,80	,14	Toplam	6,421	16				
	Üniversite	1	4,60	,00							
	Toplam	17	3,64	,63							

Tablo 6’ya göre, öğrencilerin Atasözü Başarı Testi puan ortalaması 3,64 olup en fazla başarı annesi ilkokul mezunu olanlarla babası üniversite mezunu olan öğrencilerdedir. Öğrencilerin Atasözü Başarı Testi’nden aldıkları puanlar hem anne hem de babanın mezun olduğu okula göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Öğrencilerin anne ve babalarının mezuniyet değişkenine ait betimsel verilerle Deyim Başarı Testi puanlarının ANOVA analiz sonucu Tablo 7’de gösterilmiştir.

Tablo 7.

Deyim Başarı Testi Puanının Anne ve Babanın Mezun Olduğu Okul Kademesine Göre Analizi

	Anne Mzn.	N	$\bar{X}$	ss	Varyans	Kare	Sd	Kare	F	p	Fark
						Top.		Ort.			
Deyim Başarı Testi	Mezun değil	1	4,30	-	G. arası	,206	3	,069	,110	,953	Yok
	İlkokul	6	4,38	,41	G. içi	8,124	13	,625			
	Ortaokul	7	4,31	,85	Toplam	8,329	16				
	Lise	3	4,06	1,21							
	Toplam	17	4,29	,72							
	Baba Mzn.	N	$\bar{X}$	ss	Varyans	Kare	Sd	Kare	F	p	Fark
Deyim Başarı Testi	İlkokul	7	4,16	,76	G. arası	,835	3	,278	,483	,700	Yok
	Ortaokul	7	4,24	,80	G. içi	7,494	13	,576			
	Lise	2	4,60	,28	Toplam	8,329	16				
	Üniversite	1	5,00	-							
	Toplam	17	4,29	,72							

Tablo 7’ye göre öğrencilerin Deyim Başarı Testi puanı ortalaması 4,29 iken bu konuda en başarılı olanların annesi ilkokul mezunu olanlar ile babası üniversite mezunu olanlar olduğu anlaşılmaktadır. Öğrencilerin Deyim Başarı Testi puanlarıyla hem annenin hem babanın mezun olduğu okul kademesi değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Öğrenci ailelerinin aylık gelir düzeyine yönelik betimsel verilerle Atasözü ve Deyim Başarı Testi puanlarının ANOVA analizi Tablo 8’de gösterilmiştir.

Tablo 8.

Atasözü ve Deyim Başarı Testi Puanının Ailenin Gelir Düzeyine Göre Analizi

	Aylık Gelir	N	$\bar{X}$	ss	Varyans	Kare Top.	Sd	Kare Ort.	F	p	Fark
Atasözü Başarı Testi	17.002 TL'den az	4	3,30	,94	G. arası	1,471	2	,735	2,080	,162	Yok
	17.002-35.000 TL	11	3,64	,46	G. içi	4,950	14	,354			
	35.001 TL üstü	2	4,35	,35	Toplam	6,421	16				
	Toplam	17	3,64	,63							
Deyim Başarı Testi	17.002 TL'den az	4	3,67	1,03	G. arası	2,633	2	1,316	3,235	,070	Yok
	17.002-35.000 TL	11	4,39	,50	G. içi	5,697	14	,407			
	35.001 TL üstü	2	5,00	,00	Toplam	8,329	16				
	Toplam	17	4,29	,72							

Tablo 8'e göre ailelerinin aylık gelir düzeyi çoğunlukla 17.002-25.000 TL'dir. Öğrencilerin Atasözü Başarı Testi puanı ile ailenin aylık toplam geliri değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Yine, öğrencilerin Deyim Başarı Testi puanı ile ailenin aylık toplam geliri değişkeni arasında da anlamlı bir fark olmadığı tabloda görülmektedir. Atasözü ve Deyim Başarı Testi puanları ile son bir yılda okunan kitap sayısı değişkenleri arasındaki ilişkiye dair Pearson korelasyon analizi sonucu Tablo 9'da gösterilmiştir.

Tablo 9.

Atasözü ve Deyim Başarı Testleri ile Kitap Sayısının İlişkisel Analizi

Değişkenler	Atasözü Başarı Testi	Deyim Başarı Testi	Kitap Sayısı
Atasözü Başarı Testi	1	-	,693**
Deyim Başarı Testi	-	1	,674**

**p<,05

Tablo 9 incelendiğinde, Atasözü Başarı Testi puanları ile okunan kitap sayısı arasında pozitif yönlü yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır. Yine aynı şekilde, Deyim Başarı Testi puanları ile okunan kitap sayısı arasında pozitif yönlü yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Öğrencilerin Atasözü ve Deyim Başarı testlerinden aldıkları puanların okuma alışkanlığı düzeyine göre dağılımları ve ANOVA analizi Tablo 10'da sunulmuştur.

Tablo 10.

Atasözü ve Deyim Başarı Test Puanlarının Okuma Alışkanlığı Düzeyine Göre Analizi

	Okuma Alışkanlığı	N	$\bar{X}$	ss	Varyans	Kare Top.	Sd	Kare Ort.	F	p	Fark
Atasözü Başarı Testi	Orta	5	2,90	,41	G. arası	3,897	2	1,949	10,808	,001	çok iyi-iyi
	İyi	10	3,94	,36	G. içi	2,524	14	,180			çok iyi-orta
	Çok iyi	2	4,00	,63	Toplam	6,421	16				iyi-orta
	Toplam	17	3,64	,42							
Deyim Başarı Testi	Orta	5	3,42	,64	G. arası	5,472	2	2,736	13,408	,001	çok iyi-orta
	İyi	10	4,69	,28	G. içi	2,857	14	,204			iyi-çok iyi
	Çok iyi	2	4,50	,71	Toplam	8,329	16				iyi-orta
	Toplam	17	4,29	,72							

Tablo 10 incelendiğinde, okuma alışkanlığı bakımından öğrencilerin aldıkları atasözü başarı puanı ortalaması 3,64 iken en fazla puana sahip olan öğrencilerin kendilerini çok iyi düzeyde değerlendirenlerin olduğu görülmektedir. Atasözü Başarı Testi puanı ile okuma alışkanlığı arasında anlamlı bir fark bulunduğu, okuma alışkanlığı düzeyi "çok iyi" olan öğrencilerin "iyi" ve "orta" düzeydeki öğrencilerden; okuma alışkanlığı "iyi" olan öğrencilerin de "orta" düzeydekilerden daha başarılı oldukları görülmektedir.

Tablo 10'a göre, öğrencilerin deyimler başarı puan ortalamaları 4,29 olup en fazla başarı okuma

alışkanlığı bakımından kendilerini çok iyi düzeyde değerlendirenlerdedir. Öğrencilerin Deyim Başarı Testi puanı ile okuma alışkanlığı arasında anlamlı bir fark bulunduğu, okuma alışkanlığı düzeyi “çok iyi” olan öğrencilerin “orta” olan öğrencilerden; okuma alışkanlığı “iyi” olanların da “çok iyi” ve “orta” düzey öğrencilerden daha başarılıdır.

Öğrencilerin Atasözü ve Deyim Başarı Testi puanları ile Türkçe ders notu arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılan Pearson Korelasyon Analizi Tablo 11’de verilmiştir.

Tablo 11.

Atasözü Başarı Testi Puanı ve Türkçe Ders Notu Değişkenleri Arasındaki İlişki

Değişkenler	Atasözü Başarı Testi	Deyim Başarı Testi	Türkçe Notu
Atasözü Başarı Testi	1	-	,725**
Deyim Başarı Testi	-	1	,768**

**p<,05

Tablo 11 incelendiğinde, Atasözü Başarı Testi puanı ve Türkçe notu arasında pozitif yönlü yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Öğrencilerin Deyim Başarı Testi puanı ve Türkçe notu arasında da pozitif yönlü yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki vardır.

Çalışmanın bu kısmında, 5 soruluk yarı yapılandırılmış görüşme formundan elde edilen öğrenci görüşlerine dair bulgular yer almaktadır. İlk olarak derslerde mobil öğrenme aracı kullanmaya ilişkin öğrenci görüşleri Tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 12.

Derslerde Mobil Öğrenme Araçlarının Kullanımıyla İlgili Öğrenci Görüşleri

Kodlar	Öğrenciler	f	%
Mobil öğrenme araçları eğlencelidir.	B, C, D, E, F, H, I, K, L, M, O, P	12	46,1
Derse katılımı arttırmaktadır.	A, G, J, L	4	15,3
Zamandan tasarruf sağlamaktadır.	I, M, N	3	11,6
Kullanımı kolaydır.	K, L, R	3	11,6
Etkili ve faydalıdır.	H, J	2	7,7
Derslerdeki performansı arttırmaktadır.	C, J	2	7,7
Toplam		26	100,0

Tablo 12’ye göre, derslerde mobil öğrenme araçlarının kullanımı hakkında 17 öğrenci 26 görüş bildirmiştir. Öğrencilerin en fazla mobil öğrenme araçlarını eğlenceli bulmaya dair (f=12) görüş bildirdikleri görülmektedir. Plickers uygulamasının derse katılıma etkisiyle ilgili öğrenci görüşlerine Tablo 13’te yer verilmiştir.

Tablo 13.

Plickers Uygulamasının Derse Katılıma Etkisiyle İlgili Öğrenci Görüşleri

Görüşler	Öğrenci Kodları	f	%
Türkçede soru çözmek keyifli hâle geldi.	A, C, E, F, G, L, O, P	8	26,7
Derse katılımım arttı.	B, H, J, L, M, O, R	7	23,3
Konuyu daha iyi anladım.	D, K, H, P	4	13,4
Oyun oynuyormuş gibi eğlenip öğrendik.	I, J, P	3	10
Testlerdeki netlerim arttı.	D, I	2	6,7
Plickers hızlı öğrenmemizi sağladı.	I, N	2	6,7
Arkadaşlarımla tatlı bir rekabete geçtik.	F	1	3,3
Plickers, okuma becerimizi geliştirdi.	H	1	3,3
Plickers, Türkçe dersini bana sevdirdi.	O	1	3,3
Kendimizi özel hissettik.	J	1	3,3
Toplam		30	100,0

Tablo 13’e göre, Plickers uygulamasının derse katılıma etkisi konusunda 17 öğrenci 30 görüş ifade etmiştir. Plickers uygulamasının derse katılıma etkileri konusunda olumsuz görüş bildirilmediği

dikkati çekmektedir. Öğrencilerin en fazla; Plickers uygulamasıyla Türkçede soru çözmenin keyifli hâle geldiğini düşündükleri (f=8) ve uygulamanın derse katılımı arttırdığını (f=7) ifade ettikleri görülmektedir. Plickers uygulaması ile ders işleme sürecinin geliştirilmesi gereken yönleriyle ilgili öğrenci görüşleri Tablo 14'te gösterilmiştir.

Tablo 14.

Plickers Uygulamasının Geliştirilmesi Gereken Yönleriyle İlgili Öğrenci Görüşleri

Görüşler	Öğrenci Kodları	f	%
Fotoğraf, resim, görsel, video, tablo içeren sorular da olmalıdır.	D, G, H, J, M, N	6	30
Karekodlar daha kalın kâğıtlardan oluşmalıdır.	B, F, H, J, O, P,	6	30
Plickers'in geliştirilmesi gereken bir yönü yoktur.	A, E, I, L, R	5	25
Soru çözerken süre ekranda gösterilebilir.	H	1	5
Karekodlardaki yanıt seçenekleri daha belirgin olmalıdır.	K	1	5
Sınıf mevcudu azken de Plickers'la soru çözebilmeliyiz.	C	1	5
Toplam		20	100,0

Tablo 14'e göre, Plickers uygulaması ile ders işleme sürecinde geliştirilmesi gereken yönlerle ilgili 17 öğrencinin 20 görüş ifade etmiştir. Öğrencilerin çoğu fotoğraf, resim, görsel, video, tablo içeren soruların da olması (f=6) ve karekodların daha kalın kâğıtlardan oluşması gerektiğini (f=6) ifade etmiştir. Plickers uygulamasıyla atasözleri ve deyimlerin öğretiminin avantajlarıyla ilgili öğrenci görüşleri Tablo 15'te gösterilmiştir.

Tablo 15.

Plickers Uygulamasıyla Atasözleri ve Deyimlerin Ölçülmesine Yönelik Öğrenci Görüşleri

Görüşler	Öğrenci Kodları	f	%
Plickers daha iyi, daha eğlencelidir.	A, B, C, D, F, G, H, I, J, K, M, N, O, P, R	15	51,7
Plickers'la soru çözerken süre kaybı olmuyor.	E, H, J, N	4	13,8
Plickers'la dersi daha iyi anlıyorum.	D, F, L, P	4	13,8
Plickers'la dersi sıkılmadan dinliyorum.	C, E, L	3	10,4
Plickers'la Türkçe dersi motivasyonum arttı.	L, M	2	6,9
Plickers daha açıklayıcı ve daha akıcı.	O	1	3,4
Toplam		29	100,0

Tablo 15'e göre, Plickers ile deyim ve atasözü öğretimi konusunda 17 öğrencinin 29 görüş belirtmiştir. Öğrencilerin en fazla, geleneksel ders anlatım süreciyle karşılaştırıldığında Plickers'ı daha iyi, daha eğlenceli bulduklarına (f=15) dair görüş bildirdikleri görülmektedir. Plickers uygulamasının başka derslerde kullanımına dair görüşler Tablo 16'da gösterilmiştir.

Tablo 16.

Plickers Uygulamasının Başka Derslerde Kullanımıyla İlgili Öğrenci Görüşleri

Görüşler	Öğrenci Kodları	f	%
Diğer derslerde kullanılabilir.	A, B, C, D, E, F, H, I, J, K, L, M, N, O, P, R	16	69,7
Matematik dersinde kullanılabilir.	N, O, P	3	13,1
Sosyal Bilgiler dersinde kullanılsa iyi olur.	I	1	4,3
Din kültürü dersinde kullanılsa iyi olur.	A	1	4,3
Fen dersinde kullanılabilir.	O	1	4,3
Diğer derslerde kullanılmasını tavsiye etmiyorum.	G	1	4,3
Toplam		23	100,0

Tablo 16'ya göre, başka derslerde Plickers kullanımına yönelik 17 öğrencinin 23 görüş ortaya koyduğu anlaşılmaktadır. Öğrencilerin çoğu (f=16) Plickers'ın diğer derslerde kullanılabileceği görüşündedir.

Tartışma ve Sonuç

Çalışmada, Plickers ile uygulanan Atasözü Başarı Testi puan ortalaması 3,64 iken Plickers kullanılarak uygulanan Deyim Başarı Testi puan ortalaması 4,29 olarak belirlenmiştir. Yapılan t-testi sonucunda öğrencilerin Atasözü Başarı Testi'ne kıyasla Deyim Başarı Testi'nde daha başarılı oldukları belirlenmiştir. Bu durumun öğrencilerin gündelik hayatta bildiği ve kullandığı deyim sayısının atasözlerinden daha fazla olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Kayhan'ın (2009), 7. Sınıf düzeyinde öğrenim gören öğrencilerin kelime türlerine ilişkin bilgi düzeylerinin ortaya koyan araştırmasında öğrencilerin bildikleri ve kullandıkları deyimlerin sayıca atasözlerinden daha fazla olduğu belirlenmiştir.

Çalışmada, Plickers kullanılarak uygulanan Atasözü ve Deyim Başarı testlerindeki öğrenci puanı ile son bir yıl içinde okunan kitap sayısı arasında pozitif bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre, okunan kitap sayısı arttıkça Plickers kullanılarak uygulanan Atasözü ve Deyimler testlerindeki öğrenci başarısının da artacağı söylenebilir. Alan yazın incelendiğinde, Atasözü ve Deyim Başarı Testi puanlarıyla okunan kitap sayısı değişkenlerini ele alan bir çalışma olmamasına rağmen; okunan kitap sayısı ile akademik başarı arasındaki olumlu ilişkiyi ortaya koyan çalışmalar görmek mümkündür. Gündüver ve Gökdaş'ın çalışmasında (2011), ilköğretim öğrencilerinin okuduğu kitap sayısına bağlı olarak akademik başarı puanlarında artış olduğu belirlenmiştir. Güney, Ayhan, Kaygana ve Şahin tarafından yapılan çalışmada ise (2014) okunan kitap sayısı ve akademik başarı arasında pozitif yönde bir ilişki olduğu belirlenmiştir.

Çalışmada, Plickers kullanılarak uygulanan Atasözü ve Deyim Başarı testlerindeki öğrenci puanları ile okuma alışkanlığı düzeyi arasında pozitif bir ilişki tespit edilmiştir. Bu sonuç, okuma alışkanlığı düzeyinin artmasıyla Plickers kullanılarak uygulanan Atasözü ve Deyim Başarı testlerindeki öğrenci başarısının da artış göstereceği anlamına gelmektedir. Alan yazın incelendiğinde bu konuda doğrudan bir çalışma bulunmamaktadır. Ancak literatürde, okuma alışkanlığı ile akademik başarı arasındaki olumlu ilişkiyi ortaya koyan çalışmalar görmek mümkündür. Nitekim Deniz (2017) ile Karatay ve Dilekçi (2020) tarafından yapılan çalışmalarda okuma alışkanlığının akademik başarıyı olumlu etkilediğine dair Türkçe öğretmeni görüşleri yer almaktadır. Ayrıca Tatar ve Soylu tarafından gerçekleştirilen çalışmada (2006), üniversite öğrencilerinin okuma alışkanlıklarının akademik başarıları üzerinde etkili olduğu, Acıyan'ın çalışmasında (2008), lise öğrencilerinin okuma alışkanlıkları ve akademik başarıları arasında olumlu yönde ilişki olduğu, Yaman ve Süğümlü (2010) ile Akın (2016) tarafından yapılan çalışmalarda okuma alışkanlığının ortaokul öğrencilerinin akademik başarılarında etkili olduğu sonuçlarına varılmıştır. Bu araştırmalardan elde edilen sonuçlar göz önüne alınarak benzeri bir sonucun okuma alışkanlığı ve atasözü veya deyim başarıları arasında da mümkün olabileceği düşünülebilir.

Bu çalışmada, Plickers kullanılarak uygulanan Atasözü ve Deyim Başarı testlerindeki öğrenci puanları ile Türkçe ders notu arasında anlamlı farklılık olduğu saptanmıştır. Bu sonuç, öğrencilerin Türkçe ders notu arttıkça Plickers kullanılarak uygulanan Atasözü ve Deyim Başarı testlerindeki öğrenci puanlarının da artacağını göstermesi açısından önemlidir. Çalışmada, Plickers kullanılarak uygulanan Atasözü ve Deyim Başarı testlerindeki öğrenci puanlarının; cinsiyet, babanın mezun olduğu okul kademesi, annenin mezun olduğu okul kademesi, ailenin aylık ortalama gelir düzeyi değişkenleri açısından anlamlı bir farklılık göstermediği belirlenmiştir.

Öğrenci görüşlerinden hareketle çalışmada, öğrencilerin çoğunun mobil öğrenme uygulamalarını eğlenceli bulma, derse katılımı artırma, zaman tasarrufu sağlama, kullanım kolaylığı sunma, etkili ve faydalı olma, ders performansını artırma boyutlarına dair görüşler etrafında birleştikleri sonucuna ulaşılmıştır. Çalışmada öğrencilerin mobil öğrenme uygulamaları konusundaki görüşlerinin genel olarak olumlu olduğu tespit edilmiştir. Literatür incelendiğinde bu sonucu destekleyen birçok çalışma bulunmaktadır. Çuhadar, Kuzu ve Akbulut (2007) ile Çavuş ve Uzunboyulu (2009) tarafından yapılan çalışmalarda öğrencilerin mobil öğrenmeye yönelik görüşleri incelenmiş ve görüşlerinin önemli ölçüde olumlu olduğu tespit edilmiştir. Ağca ve Bağcı tarafından yapılan çalışmada (2013), öğrencilerin tamamının, öğretimde kullanılabilecek mobil uygulamaların öğretime olumlu katkıda bulunacağını ifade ettiği belirlenmiştir. Yokuş (2016) tarafından yapılan çalışmada ise, eğitim

fakültesi öğrencilerinin mobil öğrenmenin etkili olduğuyla ilgili görüşlerin hepsine katıldığı ve mobil öğrenmelere karşı üst düzeyde olumlu görüşlere sahip olduğu tespit edilmiştir. Bahsedilen çalışmalar birlikte ele alındığında, deyim ve atasözü öğretimi başta olmak üzere, Türkçe dersi kapsamında yer alan birçok konunun öğretiminde mobil uygulamaların işe koşulabileceği öngörülebilir.

Öğrencilerin tamamı Plickers uygulamasının derse katılım konusunda olumlu etkileri olduğunu ifade etmiştir. Öğrenciler çoğunlukla Plickers uygulaması sayesinde Türkçede soru çözmenin keyifli hâle geldiğini belirtmiş ve derse katılımın arttığını, konuyu daha iyi anladıklarını, oyun oynuyormuş gibi eğlenip öğrendiklerini, testlerdeki netlerinin arttığını, hızlı öğrendiklerini, kendi aralarında tatlı bir rekabete geçtiklerini, okuma becerilerini geliştirdiklerini, Türkçe dersini sevdiklerini, deprem bölgesinde eğitim görmelerine rağmen Plickers sayesinde kendilerini özel hissettiklerini ifade etmişlerdir. Alan yazınında Plickers uygulamasının olumlu yönlerini ortaya koyan ve bu sonucu destekleyen birçok çalışma yer almaktadır. Sözelimi, Gürışık'ın çalışmasında (2018), araştırmaya katılan ilkokul öğrencilerinin büyük çoğunluğu Plickers'la dersin daha keyifli olduğunu, ortaokul öğrencilerinin tamamına yakını Plickers'la soru çözmenin eğlenceli olduğunu, ortaöğretim öğrencilerinin çoğunluğu Plickers ile soru çözmenin eğlenceli olduğunu ifade etmiştir. Baca (2022) tarafından yapılan çalışmada, Plickers uygulamasının, derse katılım konusunda olumlu etkileri olduğu, dersi kolaylaştırıp öğrenmeyi eğlenceli hâle getirdiği ve Türkçe ders başarısına olumlu katkı sağladığı ifade edilmiştir. Bu durum, Plickers uygulamasının birçok öğretim kademesinde avantaj sağlayabileceğini göstermektedir.

Plickers uygulaması ile ders işleme sürecinde geliştirilmesi gereken yönlerle ilgili öğrencilerin çoğunluğu, fotoğraf, resim, görsel, video, tablo içeren soruların da olması gerektiğini ve karekodların daha kalın kâğıtlardan oluşması gerektiğini ifade etmiş, soru çözerken sürenin ekranda gösterilebileceğini, karekodlardaki yanıt seçeneklerinin daha belirgin olması, daha kalın yazılması gerektiğini, sınıf mevcudu azken de Plickers ile soru çözebilmenin mümkün olabileceğini belirtmiştir. Öğrencilerin dörtte biri ise Plickers'ın geliştirilmesi gereken bir yönünün olmadığını belirtmiştir. Gürışık'ın çalışmasında (2018), üniversite öğrencilerinin küçük bir kısmı, Plickers kartındaki yanıt seçeneklerinin daha belirgin ve daha büyük puntolarla yazılması gerektiğini ifade etmiştir. Öğretmenler, sorularda bulunan görselleri Plickers uygulamasına yüklerken sorun yaşadıklarını ifade etmiş, ilkokul, ortaokul, ortaöğretim ve üniversite öğrencilerinin büyük bir kısmı ise Plickers uygulamasının kullanımıyla ilgili bir sorun yaşamadığını belirtmiştir. Eksik yönlerin tamamlanmasıyla, Plickers uygulamasının derslerde daha aktif kullanılabileceği, alınan faydanın en üst düzeye çıkacağı görülmektedir.

Geleneksel ders anlatım süreciyle karşılaştırıldığında, Plickers uygulamasıyla atasözleri ve deyimlerin öğretiminin avantajları konusunda öğrencilerin çoğunluğunun Plickers'ı geleneksel ders anlatım sürecinden daha iyi, daha eğlenceli buldukları, Plickers'la soru çözerken süre kaybı yaşamadıkları, Plickers'la dersi daha iyi anladıkları, Plickers'la dersi sıkılmadan dinledikleri, Plickers'la birlikte Türkçe dersine karşı motivasyonlarının arttığı, Plickers'ı daha açıklayıcı ve daha akıcı buldukları belirlenmiştir. Baca'nın çalışmasında (2022), Plickers uygulamasının sınıfı geleneksel öğrenme ortamından uzaklaştırarak yenilikçi eğitim yaklaşımlarıyla uyumlu bir sınıf ortamı oluşturulmasında faydalı bir araç olarak görüldüğü belirlenmiştir. Aynı çalışmada öğrencilerin tamamı Plickers'la soru çözümünün akılda kalıcılığa olumlu etkisi olduğunu ifade etmiştir. Bu durum atasözü ve deyimlerin öğretiminde geleneksele alternatif olarak Plickers uygulamasının kullanılabileceğini göstermektedir.

Çalışmada, öğrencilerin tamamına yakınının Plickers uygulamasının diğer derslerde de kullanılabileceğine dair görüş bildirdikleri görülmektedir. Literatürde yapılan çalışmalar bu sonucu desteklemektedir. Nitekim Gürışık (2018) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, Plickers uygulamasını ilkokul öğrencilerinin İngilizce, Fen Bilimleri, Hayat Bilgisi, Türkçe gibi derslerde; ortaokul öğrencilerinin sözel derslerde, ortaöğretim öğrencilerinin işlem gerektirmeyen derslerde ve üniversite öğrencilerinin teorik bütün derslerde kullanılabileceği sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca Solmaz ve Çetin'in çalışmasında (2017), üniversite öğrencilerinin Plickers hakkında dersi keyifli ve öğrenmeyi kalıcı hâle getirme ve diğer derslerde kullanma konusunda olumlu görüşleri olduğu belirlenmiştir. Plickers uygulamasıyla ders işleme sürecini deneyimleyen öğrencilerin uygulamanın başka derslerde tercih edilebileceğine yönelik görüşleri, çalışmanın en dikkat çekici sonuçları arasında yer almaktadır.

Öneriler

Plickers uygulaması ücretsiz kullanılabilen, kullanıcı dostu (kullanımı pratik), hızlı olması yönüyle zaman yönetimi açısından ekonomik, anında dönüt sağlaması yönüyle öğrenmeye yardımcıdır. Plickers uygulaması karmaşık olmayan basit bir menüye sahiptir. Plickers uygulamasının kullanıldığı okul, deprem bölgesinde yer alan konteyner sınıflardan oluşmaktaydı ve okulda sabit internet hizmeti yoktu. Bütün bu hususlar göz önüne alındığında Plickers uygulamasının teknoloji açısından dezavantajlı gruplarda, kapsayıcı eğitim doğrultusunda ülkemizde yaşayan mülteci çocukların eğitim ortamlarında, köy okullarında ve özellikle deprem bölgesindeki öğrenme ortamlarında kullanımı önerilmektedir.

Türkçe derslerinde geleneksel yöntemler dışında web 2.0 araçlarının kullanımının öğrencilerin ilgisini çektiği, öğrenme sürecine olumlu katkıda bulunduğu, zamandan tasarruf sağladığı gözlenmiş, öğrencilerin tamamı Plickers uygulamasıyla yapılan soru çözümünün derse katılım konusunda olumlu etkileri olduğunu ifade etmiştir. Bu sonuçlar ışığında Türkçe derslerinde ve diğer derslerde de web 2.0 araçlarının kullanımının olumlu sonuçları ve getirileri olacağı düşünülmektedir.

Son bir yıl içinde öğrencinin okuduğu kitap sayısı ve okuma alışkanlığı düzeyi arttıkça Plickers kullanılarak uygulanan Atasözü ve Deyim Başarı testlerindeki öğrenci başarısının da arttığı göz önüne alındığında, Türkçe öğretmenleri öğrencilerde okuma farkındalığı oluşturmali, derslerde okumaya ayrılan süreyi artırmalı ve öğrencilerin düzenli kitap okuma alışkanlığı kazanmalarını sağlamalıdır.

Araştırma ve Yayın Etiği

Bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbirini gerçekleştirilmemiştir.

Etik Kurul İzni

Kurul adı= Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Rektörlüğü Sosyal ve Beşerî Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu Başkanlığı

Karar tarihi= 14/12/2023

Belge sayı numarası= E-21817443-050.99-333074

Yazarların Katkı Oranı

Makalede 1. yazar %50, 2. yazar %50 oranında katkıda bulunmuştur.

Çıkar Çatışması

Makalede çıkar çatışması teşkil edebilecek herhangi bir husus bulunmamaktadır.

Kaynaklar

- Acıyan, A. A. (2008). *Ortaöğretim öğrencilerinin okuma alışkanlıkları ve akademik başarı düzeyleri arasındaki ilişki* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Ağca, R. K. ve Bağcı, H. (2013). Eğitimde mobil araçların kullanımına ilişkin öğrenci görüşleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(4), 295-302. <http://jret.org/FileUpload/ks281142/File/32.agca.pdf>
- Ajjan, H., and Hartshorne, R. (2008). Investigating faculty decisions to adopt web 2.0 technologies: Theory and empirical tests. *The Internet and Higher Education*, 11(2), 71-80. <https://doi.org/10.1016/j.iheduc.2008.05.002>
- Akın, E. (2016). Ortaokul öğrencilerinin okuma alışkanlığı ve yazma tutumları ile Türkçe dersi akademik başarıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi*, 54, 469-483. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/abuhsbd/issue/32956/366261>
- Aksan, D. (1999). *Türkçenin gücü*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Aksoy, Ö. A. (1993). *Atasözleri ve deyimler sözlüğü 1-2*. Ankara: İnkılap Yayınevi.

- Alkan, C. (2005). *Eğitim teknolojisi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Altun, M. (2004). Türk atasözleri üzerine semantik bir inceleme. *Akademik Araştırmalar Dergisi*, 21, 79-91. <http://www.dilbilimi.net/atasozlerisentaktikinceleme.pdf>
- Baca, E. (2022). *Türkçe Dersinde etkileşimli tahta kullanımıyla desteklenen Plickers uygulamasına dayalı soru çözme yöntemi üzerine öğrenci görüşleri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Baş, B. (2002). Türkçe temel dil becerilerinin öğretiminde atasözlerinin kullanımı. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(12), 60-68. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/pauefd/issue/11131/133131>
- Bogdan, R.C. and Biklen, S. K. (2007). *Qualitative research for education: An introduction to theory and methods*. Boston: Allyn & Bacon Press.
- Çavuş, N. and Uzunboylu, H. (2009). Improving critical thinking skills in mobile learning. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 1(2), 434-438. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2009.01.078>
- Çuhadar, C., Kuzu, A. and Akbulut, Y. (2007). Reflections of undergraduate students regarding PDA use for instructional purposes. *The Journal of Selçuk University Social Sciences Institute*, 18, 360-366. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/susbed/issue/61794/924248>
- Demirkan, Ö., Gürışık, A. and Akın, Ö. (2017). Teachers' opinions about "Plickers" one of the online assessment tools. In I. Koleva and G. Duman (Eds.), *Educational research and practice* (pp. 476-486). Sofia: St. Kliment Ohridski University Press.
- Deniz, A. (2017). *Ortaokul öğrencilerinin okuma alışkanlığının geliştirilmesi üzerine Türkçe öğretmenlerinin görüşleri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adıyaman.
- Eren, M. (2020). Atabetü'l-Hakâyık'ta geçen atasözleri üzerine işlevsel kurama göre bir değerlendirme. *Uluslararası Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, 3(5), 192-203. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/uhad/issue/58003/797639>
- Göçer, A. (2010). Türkçe öğretiminde çok uyaranlı bir öğrenme ortamı oluşturmak için seçkin edebî ürünlerden yararlanma. *Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi*, 27, 341-369. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tubar/issue/16968/177238>
- Gündüver, A. ve Gökdaş, İ. (2011). İlköğretim öğrencilerinin seviye belirleme sınav başarılarının bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(2), 30-47. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/aduefebder/issue/33887/375223>
- Güney, N., Ayhan, T., Kaygana, M. ve Şahin, E. Y. (2014). Dokuzuncu sınıf öğrencilerinin okuduğu kitap sayısı ile akademik başarıları arasındaki ilişki üzerine bir değerlendirme. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19, 151-164. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/sbe/issue/23153/247330>
- Gürışık, A. (2018). *Çevrimiçi biçimlendirmeye yönelik bir değerlendirme aracı olarak Plickers: Öğrenci ve öğretmen görüşleri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Hatiboğlu, V. (1972). *Türkçenin sözdizimi*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları. https://scholar.google.com/scholar?cluster=7492806822352766406&hl=tr&as_sdt=0,5
- Karakurt, A. (2023). *Ortaokul Türkçe ders kitaplarında geçen atasözü ile deyimlerin tespit ve sınıflandırılması* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Düzce Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Düzce.
- Karasar, N. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Karatay, H., ve Dilekçi, A. (2020). Türkçe öğretmenlerine göre öğrencilerin okuma alışkanlıkları. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 8(2), 1-24. <https://doi.org/10.29228/ijlet.42865>
- Kayhan, G. Ç. (2009). *Hakkâri/Yüksekova 75. Yıl Yatılı İlköğretim Bölge Okulu ilköğretim 7. sınıf düzeyinde öğrenim gören öğrencilerin deyim, atasözü ve bilmece dağarcıklarının belirlenmesi ve bunların öğretilmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

- Kulak, H. ve Ayparçası, M. (2018). Sınıf Öğretmenlerinin öğretimsel stratejilere yöntemlere ve tekniklere ilişkin görüşleri: Türkçe dersine yönelik nitel bir araştırma. *İmgelem Dergisi*, 2(3), 27-58. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/imgelem/issue/41832/504892>
- Kuş, E. (2003). *Nitel-nitel araştırma teknikleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Marangoz, M. ve İzci, Ç. (2023). Doğal afetlerin ekonomik, sosyal ve çevresel etkilerinin 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş merkezli depremler bağlamında girişimciler açısından değerlendirilmesi. *Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 24(52), 1-30. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/sobbiad/issue/78767/1285022>
- Miles, M. B., and Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook*. Thousand Oaks, CA: Sage Publishing.
- Onan, B. ve Özçakmak, H. (2014). Türkçe deyimlerde dil farkındalığı ve işlevsel dil kullanımı. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 2(1), 1-22. <https://doi.org/10.16916/aded.35824>
- Önür Z. ve Kozikoğlu İ. (2020). Ortaokul öğrencilerinin eğitim teknolojisi yeterlikleri. *Kalem Eğitim ve İnsan Bilimleri Dergisi*, 10(2), 439-464. <https://doi.org/10.23863/kalem.2020.163>
- Özçakmak, H. (2023). Türkçe öğretiminde mobil öğrenme fırsatları. H. E. Çocuk (Ed.). *Türkçe öğretim teknolojileri: Vizyon, çağdaş uygulamalar ve dijital materyal tasarlama* içinde (ss. 72-92). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Palaigeorgiou, G., and Grammatikopoulou, A. (2016). Benefits, barriers and prerequisites for web 2.0 learning activities in the classroom. *Interactive Technology and Smart Education*, 13(1), 2-18. <https://doi.org/10.1108/ITSE-09-2015-0028>
- Patton, M. Q. (2002). *Qualitative research and evaluation methods*. California: Sage Publishing.
- Polat, M. S. ve Sarıçam, H. (2024). 6 Şubat depreminden etkilenen bölgelerdeki öğretmenlerin karşılaştığı sorunlar: Hatay ili örneği. *Akademik Yaklaşımlar Dergisi*, 15 (1), 764-789. <https://doi.org/10.54688/ayd.1412861>
- Püsküllüoğlu, A. (2022). *İlköğretim için atasözleri ve deyimler sözlüğü*. Ankara: Arkadaş Yayınları.
- Solmaz, E. and Çetin, E. (2017). Ask response play learn: Students views on gamification based interactive response systems. *Journal of Educational and Instructional Studies in the World*, 7(3), 28-40.
- Tabachnick, B. G. and Fidell, L. S. (2013). *Using multivariate statistics (6th Ed)*. Boston: Pearson.
- Tatar, E. ve Soylu, Y. (2006). Okuma, anlamadaki başarının matematik başarısına etkisinin belirlenmesi üzerine bir çalışma. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 14(2), 503-508. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kefdergi/issue/49104/626627>
- Tezcan Aksu, B., Akalın, Ş. H. ve Toparlı, R. (2011). *Türk atasözleri sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu.
- Uygun Selimler, D. (2022). *2020-2021 eğitim öğretim yılı 5. sınıf Türkçe ders kitabındaki metinlerde yer alan deyimler atasözleri ve birleşik filler* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Iğdır Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Iğdır.
- Yaman, H. ve Süğümlü, Ü. (2010). İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin ders dışı kitap okuma alışkanlıkları. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 18(1), 291-306. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kefdergi/issue/49066/626061>
- Yıldız, K. H. ve Akyel, Y. (2024). Okul öncesi dönem çocukları ve ilköğretim öğrencilerinin teknoloji kullanım düzeylerinin incelenmesi. *Sosyal, Beşeri ve İdari Bilimler Dergisi*, 7(5), 354-372. <https://sobibder.org/index.php/sobibder/article/view/513/472>
- Yokuş, G. (2016). *Eğitim fakültesi öğrencilerinin mobil öğrenmeye ilişkin görüşlerinin incelenmesi ve eğitim bilimleri alanına yönelik mobil uygulama geliştirme çalışması: Mobil akademi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Mersin.

Extended Abstract

Introduction

The aim of the study was to teach idioms and proverbs with the Plickers application. In this context, it would be appropriate to provide information about proverbs and idioms, which are elements of national and spiritual culture. The number of proverbs and idioms acquired by individuals learning their native language has provided the individual with an advantage in language use. In this

respect, the acquisition and active use of proverbs and idioms by students in Turkish lessons has an important place. While idioms are important elements that reveal the power and success of the community speaking the language in expression and their tendency towards simile and wit (Aksan, 1999, p. 91), proverbs are unique in that they reveal the sentence structures frequently used by those speaking and writing the Turkish language and the expression possibilities of the Turkish language (Altun, 2004, p. 79).

In the study, it was emphasized that students discover the rich expression possibilities of proverbs and idioms, enrich their vocabulary, and strengthen their national feelings and thoughts. To effectively teach proverbs and idioms, traditional teaching methods should be overcome. However, when we consider that the information planned to be imparted in the lessons is largely taught through textbooks and with teacher-centered narration; this situation causes students to get bored (Kulak and Ayparçası, 2018, p. 2), it is understood that unfortunately, teacher-centered language teaching has still effective. In today's education, the use of information technologies instead of traditional narration has become widespread worldwide, and the inclusion of web tools in the teaching process has become a necessity. In this study, the teaching of proverbs and idioms was carried out with Plickers, one of the Web 2.0 tools that focuses on the needs of the age and the interests of the students.

Method

This research was a descriptive study conducted in the survey model. In survey models, questions were asked about the thoughts, beliefs, and past or present behaviors of the participants in the research (Kuş, 2003). The study group consisted of 17 students studying in the 7th grade at a public school located in Antakya, the central district of Hatay, in the 2023-2024 academic year. The quantitative data of the study were collected through Proverb Achievement Test and Idiom Achievement Test, and the qualitative data were collected through a semi-structured interview form. In the study, each stage of the teaching (subject explanation, activities, etc.) was carried out via the smart board and the Plickers application from Web 2.0 tools. In the first week of the six-week application, students were informed about the use of Plickers. In the five-week period, the proverbs and idioms teaching materials prepared in MS Word files were taught by reflecting it on the smart board screen. For five weeks, after the instruction, Proverbs Achievement Test and Idioms Achievement Test were applied via Plickers. At end of the process, students' opinions were obtained with a semi-structured interview form consisting of 5 questions. The data were analyzed using the SPSS 25.0 statistics program. In the study, independent samples T-Test was applied for the gender variable; ANOVA was applied for the variables of the school level graduated by the mother and father, the average monthly income level of the family, the number of books read in the last year, reading habits and Turkish course grade. Post-Hoc analyzes were performed to reveal the source of the difference that emerged as a result of ANOVA. In addition, the relationship between Proverbs Achievement Test and Idioms Achievement Test scores and the number of books read and Turkish course grade was analyzed with Pearson correlation analysis.

Results and Discussion

As a result of the study, it was concluded that students were more successful in idioms than in proverbs. In the study, it was determined that there was a positive relationship between the student scores in the proverbs and idioms achievement tests applied using Plickers and the number of books read in the last year. When the literature was examined, although there was no study that addressed the variables of the proverbs and idioms test scores and the number of books read; it is possible to see studies that reveal the positive relationship between the number of books read and academic success (Gündüver & Gökdaş, 2011, Güney, Ayhan, Kaygana & Şahin, 2014). In the study, a positive relationship was found out between the proverbs and idioms achievement scores, and the level of reading habits. Although there was no direct study on this subject in the literature, there were many studies that reveal the positive relationship between reading habits and academic success at the level of middle school, high school, university students and teachers (Tatar & Soylu, 2006; Acıyan, 2008; Süğümlü, 2010; Akın, 2016; Deniz, 2017; Karatay & Dilekçi, 2020). In the study, it was revealed that there was a

significant difference between the student scores in the proverbs and idioms achievement tests, and Turkish course grade. This result shows that as the students' Turkish course grade increases, the student scores in the proverbs and idioms achievement tests applied using Plickers will also increase.

Based on the student opinions in the study, it was determined that the students' opinions on mobile learning applications were generally positive. When the literature was examined, there were many studies supporting this result (Çuhadar, Kuzu, & Akbulut, 2007; Çavuş & Uzunboylu, 2009; Ağca & Bağcı, 2013; Yokuş, 2016). In our study, most of the students stated that solving questions in Turkish lesson became enjoyable thanks to the Plickers application, they understood the subject better, they had fun and learned as if they were playing a game, and they felt special thanks to Plickers despite being educated in an earthquake zone. The findings obtained from the studies conducted by Gürışık (2018) and Baca (2022) support our research. In our study, almost all the students stated that the Plickers application could be used in other courses. And there were many studies in the literature that reach similar results (Solmaz & Çetin, 2017; Gürışık, 2018).

Considering the results obtained from the study, the use of the Plickers application can be recommended in technologically disadvantaged groups, village schools and especially in learning environments in earthquake zones. In Turkish lessons, it was observed that Plickers contributed positively to the learning process and saved time, and all students participated in the question solutions made with the Plickers application. In light of these results, it is thought that the use of Web 2.0 tools, especially Plickers, in Turkish lessons will have some benefits. As the number of books read and the level of reading habits increased, student success in the Proverbs and Idioms Achievement Tests applied using Plickers also increased. Therefore, Turkish teachers should create reading awareness in students, and they should be given the habit of reading books regularly.